

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 22 (1902) 1994 m. birželio mėn. 14 d.

Eina 39-tus Metus.

Melbourne

Povestuvinė klaipėdiečių kelionė pėsčiomis į Romą su kryžiumi, kurį Vatikane pašventino Popiežius Jonas Paulius II

Praėjusios vasaros pabaigoje susituokę klaipėdiečiai Daiva Lubytė ir Algis Jonas Lukoševičius pasirinko neįprastą povestuvinę kelionę - ryžosi pėsti pasiekti Romą. Išeidami jie net nesvajojė, kad tris tūkstančius kilometrų iš Lietuvos į Vatikaną ant pečių nuneštą kryžių pašventins Šventasis Tėvas.

Iš Lietuvos Daiva ir Algis išėjo rugsėjo 7 dieną. Neseniai jie traukiniu grįžo mano ir sutiko papasakoti savo įspūdžius.

Pasak Daivos, tai buvo Algio idėja, o ji, ilgai svarsčiusi ir dvejojusi, tik paskutiniu momentu nusprendė keliauti kartu su vyru. „Mes dažnai tik šnekam apie pagalbą artimui, bet praktiškų darbų imamės rečiau. Algis manęs neįtikinėjo, tačiau jaučiau: norėtu, kad būčiau šalia. Aš nesiekiau tikslu nueiti visą kelią pėsčiomis. Jeigu pakeliui koks vairuotojas pasisūlydavo pavėžėti, vykdavau iki artimiausio miestuko su abiejų mūsų manta ir ten laukdavau vyro. Pėsčiomis nukeliavau maždaug tris ketvirtadalius viso maršruto“.

Algis: „Aplinkiniai domisi, kaip kilo toks sumanymas. Paprasčiausiai turbūt atėjo metas šiai kelionei, rimtai dvasinei revizijai. Kaip rašoma Biblijoje, yra laikas mėtyti akmenis - ateina laikas juos rinkti. Negalėčiau pasakyti, kad buvau labai nusiūlyęs gyvenimu. Tačiau vertindamas praeitį, vis labiau pasigedavau prasmingesnių darbų. Tai viena. Kita - prieš kokius metus pajutau būtinybę pasimelsti prie Šventojo Petro kapo. Juk jei dorai save perkratysi, kad ir koks savimyla būsi, atrasi, už ką vertėtų atgailauti.“

Mūsų kelionės pradžia su popiežiaus vizitu Lietuvoje sutapo atsitiktinai, bet, matyt, taip lėmė Apvaizda. „Žmogus planuoja - Viešpats vadovauja“, - kelionėje įsitikinome absoliučiu šios taisyklės teisingumu. Teko patirti ir daugiau lemtingų sutapimų. Kad ir toks: mums nuėjus į Romą, 1994 metus Bažnyčia paskelbė Seimos metais“.

Tautodailininkas Antanas Butkus iš ažuolo išskobė dailiu, maždaug pusantro metro ilgio kryžį, kurį Kretingos pranciškonų vienuolyne pašventino tėvas Antanas. Didžiai kelionei būtiniausius daiktus Daiva ir Algis susikrovė į kuprines ant ratukų. Keliauninkus finansiškai parėmė Klaipėdos ir Vilniaus verslininkai,

kai kurių įmonių vadovai, draugai, kuriuos jie visą laiką prisiminėdavo ir už kuriuos meldėsi. Apsidraudus ir nusipirkus bilietus atgal, kišenėje beliko trys šimtai dolerių. Gerokai teko pavargti Italijos ambasadoje Vilniuje, kur buvo ruošiami dokumentai vizoms (Italijos ir tranzitines Austrijos vizas gavo jau Varšuvoje). Ambasados darbuotojai net pasiūpė iš keistuolių, išgirdę jų sumanymą.

Lietuvos pasienio vadovybė susisieki su kolegomis Lenkijoje, kad keliauninkus su kryžiumi praleistų pro dar neveikiančią Kalvarijos muitinę, iki kurios nuvežė Algio broliis.

Algis: „Jaunystėje Lietuvą išvaikščiojau skersai išilgai, išvažinėjau dviračiu, motociklu ir automobiliu. Įvairiai žmonių reakcijai buvome pasiruošę, tačiau nesinorėjo negiamų emocijų patirti iš pat pradžių, savoje šalyje. Dėl to pasistengėm aplenkti ir Lazdijų muitinę.“

Atsisveikindami Kalvarijos pasienio poste pabučiavom Lietuvos žemę ir patraukėme per Lenkiją iš anksto numatytu maršrutu: Suvalkai, Lomža, Varšuva, Nove Miastas, Studziana, Censtachova, Piekarai, Polski Ciešinas... Aš pats vilnietis, augau ir draugavau su lenkų vaikais, iš jų išmokau lenkiškai, tačiau tik dabar suvokiau, kad iki šiol jų visai nepažinau. Sutikti žmonės - paprasti kaimiečiai ar inteligentai - mums kalbėjo apie savo pagarbą ir meilę Lietuvai, jos žmonėms. Jie be didesnių aiškinimų suvokė mūsų žygio prasmę, meldėsi už mus.

Nakvojom klebonijose, vienuolynuose, ligoninėse, mokyklose, pas paprastus žmones. Tik vieną kartą per keturis mėnesius teko, kaip sakoma, žeme pasikloti, dangum užsikloti.

Lenkijoje vieną naktį mus prigludė šalia Ružanų miestelio vargingai gyvenanti maždaug penkiasdešimties metų moteriškė

Marija, septynių vaikų motina. Neprašė jokių dokumentų. Sukrovė ant stalo viską, ką tik turėjo, paklojo geriausius patalus, buvo pasiryžusi mums kojas mazgoti. Sugulė vakare klausemės tylos ir staiga išgirdom, kaip kitame kambaryje visa šeima meldžiasi už mūsų sėkmę. Malda truko beveik valandą. Buvom priblokšti - tai žodžiais nenusakoma. Išeinant Marija įdavė mums sunkiai uždirbtus ir pačiai labai reikalingus šešiis dolerius. Atsisakinėti buvo beprasmiška.

Gražiai pagerbti buvome Mazovijos Tomašovo bažnyčioje. Mūsų kryžius čia kabojo didžiajame altoriuje. Tą sekmadienį vyko ketverios pamaldos, į kurias susirinkdavo tūkstančiai žmonių. Jie meldėsi už mūsų kelionės sėkmę. Klebono paprašytas, aš jiems pasakojau jau patirtus įspūdžius. Prie Nove Miasto bažnyčios palaidotas Palaimintasis Honoratas Kožminkis. Ant bažnyčios sienos nupieštas paveikslas, vaizduojantis šventąjį Pranciškų, kartu su paukščiais ir žvėrimis garbinantį Dievą. Šalia auga didžiulis medis, nenustojantis čiulbėti nė minutėi. Tik nuskrenda vienas būrys paukščių, jų vieton jau leidžiasi kitas. Buvome apstulbę, nes aplink augantys medžiai buvo tušti.

Negalėjom aplenkti Censtachovos. Dar vienas įdomus sutapimas: praėjus lygiai mėnesiui po sutuoktuvių, meldėmės prie stebulkingo Juodosios Madonos paveiklso. Ir dar viena sėkmė: susitikom su Censtachovos arkivyskupu, turim jo autografa. Vienuolės stebėjosi: paprastai audiencijos pas jį laukiama pusmetį ir daugiau.

Teko sutikti ir kitokių žmonių. Tąkartėjau vienas, kai mane apsupo penketas motorizuotų rokerių, bandžiusių pasišaipyti, pagąsdinti, užkabinti. Nekreipdamas didesnio dėmesio, pasimeldžiau ir toliauėjau savo keliu. Pasitaikė ir daugiau žmonių, kuriems mūsų kryžius lyg raudonas skuduras buliui kėlė agresyvius jausmus“.

Iš Lenkijos keliauninkai traukė per Slovakiją, Čekiją, Austriją. Čia taip pat patirta įdomiausių įspūdžių. Pasak Algio, Slovakija prasidėjo nuo gero žmogaus. Pakeliui sustojau automobiliu važiuojęs jaunas biznierių Juzefas. Daiva su bagažu nugabeno į Cadę, supažindino su klebonu, po to pats grįžo atgal ir važiuodamas priešakyje rodė Algiui kelią. Kitą dieną palydėjo iki Bytėos miestelio, kuo nuosirdžiausiai globojo, maitino. Paaiškėjo, kad Juzefas yra tikintis, jam patinka daug dirbti ir uždirbti. Nemažą dalį savo lėšų jis skiria įvairiai labdarai. Algis pasakojo, kad tokie sutikti žmonės suteikdavo neįtikėtiną jėgą, - lydimas slovākų verslininko, per penkias valandas 45 minutes jis nuėjo 45 kilometrus. Tai buvo vienas iš kelionės rekordų.

Ilgam įsiminė Austrijoje, Gatendorfo mieste, sutiktas ir apnakvindinęs klebonas Hansas Wachtleris. Jis penkiolika metų uždarbiavo grodamas gitara įvairiose pasaulio šalyse. Daugelis nė neįtardavo, kad pagrindinis šauniojo bardo darbas - tarnavimas Dievui. Už surinktus pinigus jis atstatė bažnyčią, išleido Venesueloje, Orinoko džiunglėse,

(Nukelta į 2-trą psi.)

Knyga apie Lietuvos kančią: vieni siūlo jos neplatinti, o autoriai teigia, jog tai tik dokumentų rinkinys

Geg. 16 d. Seime buvo išplatintas Seimo opozicijos lyderio V. Landsbergio pareiškimas dėl abejotinos istorinės medžiagos paskelbimo knygoje „Lietuvos kovų ir kančių istorija“. Pareiškime, be kita ko, sakoma, jog ši knyga susilaukia rimtos kritikos, nes iš paskelbtų dokumentų galima susidaryti įspūdį, kad „nekalto žmonių „perkėlimas“ gyvulinuose vagonuose į Sibirą arba į kitą pasaulį atrodo buvęs lydimas jautraus Berijos, Dekanozovo, Sniečkaus, Serovo ir Stalino rūpėsio, be to, dar ir „eiliniams lietuviams“ pritariant, kad nusikaltėlius tremia“. Opozicijos lyderio pareiškime teigiama, jog „skaitmenys apie ištremtusius, pateikti NKVD ir panašiuose dokumentuose, labai skiriasi nuo kitų šaltinių (NKVD naudai), bet tai nėra niekaip komentuojama“.

„Iševija, kuri surinko leidiniui pinigų ir už juos gavo tam tikrą akibrokštą, yra apgauta arba pati apsigavusi: reikėjo kongroliuoti, kas ir ką Vilniuje daro“, - sakoma V. Landsbergio pareiškime.

Seimo rūmuose surengtoje spaudos konferencijoje Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas K. Bobelis dėl šios knygos išplatino savo pareiškimą, kuris buvo perskaitytas Seime gegužės 12 d. posėdyje. Pareiškimo autoriaus nuomone, H. Šadžiaus, G. Rudžio, E. Grunskio ir V. Kašauskienės parengtoje knygoje „Lietuvos kovų ir kančių istorija“ surinkti „sovietiniai dokumentai, liečiantys lietuvių tremimą į Sibiro tundras, yra neatitinkantys tikrovės“.

„Šioje knygoje yra viskas sąmoningai sufalsifikuota, visi dokumentai yra vienašališkai surinkti, suklastoti, persunkti sovietine propaganda iš buvusių okupantų archyvų. Knygoje rašoma, jog buvo tremiami tik įvairūs nusikaltėliai, buožės, banditai, prostitutės, kad tremtiniai buvo vežami keleiviniams vagonais, kad kiekvienas gaudavo po 5 rublius 50 kapeikų dienpinigių, kad stotyse buvo duodamas šiltas maistas, o vaikams pienas ir t.t.“, - sakoma K. Bobelio pareiškime. Seimo narys taip pat pastebėjo, kad „nei prie vieno įdėto dokumento nėra komentarų, paaiškinimo, kad tai yra suklastotas, teisybės neatitinkantis, klaidinantis dokumentų rinkinys“.

K. Bobelis pareiškime kviečia Seimą priimti nutarimą, smerkiantį šios knygos, kaip klastojančios Lietuvos genocido istoriją, išleidimą, sustabdyti jos platinimą. Viena knygos rengėjų, Istorijos

Kęstutis Jauniškis

instituto vyresnioji mokslinė bendradarbė, habilituota daktarė V. Kašauskienė pasakė, jog „skaudu girdėti tik vienpusius vertinimus“. Pasak V. Kašauskienės, knyga sudaryta iš pirmaisiais Atgimimo metais (1988-1989) pradėtų skelbti dokumentų, buvusių LKP istorijos, Lietuvos valstybinio, Vidaus reikalų ministerijos ir buvusios Sovietų Sąjungos represinių organų archyvuose. V. Kašauskienės nuomone, dokumentai negalėjo būti sufalsifikuoti, kaip tvirtina K. Bobelis, nebent buvo nedidelių vertimo klaidų. Knygos rengėja sutiko su nuostata, jog reikėjo labiau

charakterizuoti dokumentus, nes tai, „kas mums savaime aišku, užsieniečiams gali būti nesuprantama“.

V. Kašauskienė sakė, jog „triukšmas dėl šios knygos kilo JAV prieš keletą savačių, kai iševijos spaudoje pasirodė keletas istoriko A. Damušio ir kitų autorių publikacijų, kuriose sakoma, kad knygoje sumažintas ištremtųjų skaičius“.

Pasak V. Kašauskienės, publikacijose žodis „dokumentai“ rašomas kabutėse, teigiama, kad „blogi knygos sudarytojai“, daug kritikos susilaukė ir Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas B. Nainys, o kai kas pradėjo knyga net deginti. „L.R.“

Povestuvinė klaipėdiečių kelionė pėsčiomis į Romą...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

misionierės misijai pasišventusios savo sesers pasakojimų knyga. Beveik visą kelią Algis nuėjo apsiavęs bičiulio Juliaus padovanotais patogiais ir stipriais „Adidas“ bateliais. Daiva mūvejo rumuniška „Tomis“ firmos avalyne. Pasiekus Bratislavą, ant jos kojų nebuvo likusios sveikos vietos. Vėl padėjo jėgų vienuolis brolis Michailas, nuvežęs ją į pranciškonų vienuolyną. Čia net tik paviko užgydyti žaizdas. Vienuolės greitai priėmė Lietuvos piligrimę į savo būrį, ji kartu meldėsi, ruošė pietus, dirbo kitus darbus.

Tačiau didžiausias išbandymas Daivos dar laukė. Kai iki Romos beliko maždaug 250 kilometrų, ji paslydo ir pargriuvo. Gerokai skaudėjo paširdžius, nors iš paskutiniųjų dar bandė eiti. Po kiek laiko skausmas nugalėjo, teko sustoti. Ir vėl pasisekė: pasiteirauti, kas atsitiko, sustojo elegantišku automobiliu pro šalį važiuavusi sinjora Lilijana. Ji nugabeno Daivą į Perudžos ligoninę. Padarę rentgeno nuotraukas, medikai konstatavo šonkaulio lūžį. Šventos Katerinos benediktinių vienuolyno seserys įkurdino ligonę pensionate, kur teko praleisti beveik tris savaites. Algis pasakojo, kad suskaičiavus, kiek reikės mokėti už gydymą ir pragyvenimą, kūnas pagaugais nuteidavo. Tačiau už viską atsiskaitė vienuolynas, parėmė pensionato šeiminkė, visą ligos laiką globojo ir maitino sinjora Lilijana.

Palikęs Daivą vienuolių prieglobstyje, Algis paskutinį etapą įveikė vienas. Dėl to jis ir buvo sunkiausias. Beto, prasidėjo žiemos liūtyš ir vėjai. Gruodžio 23-ąją abu susitiko Romoje.

Algis: „Dievas į pagalbą mums nuolat siuntė gerų žmonių. Romoje mus visą laiką globojo Popiežiškosios šventosios Kazimiero kolegijos rektorius prelatas Algimantas Bartkus ir kolgijos seminaristai-klierikai, atvykę mokyti į Romą iš Lietuvos. Buvom laimingi, kad suspėjom į Kalėdų mišias, gavom leidimus dalyvauti Šventosios Tėvo audiencijoje, į kurią vienu metu susirenka iki devyntų tūkstančių žmonių. Audiencijoje išvakarėse, jau visai vėlyvą vakarą, monsioras Bartkus paskambino ir pasakė, kad mes būsim tarp šimto žmonių pirmojoje eilėje. Galbūt padėjo Vatikano kanceliarijai pateikti mūsų „komandiruotės lapai“: kur tik sustodavome, stengdavomės juos pažymėti klebonijos ar vienuolyno antspaudu, pakeliumi sutikti žmonės surašydavo mums trumpus savo palinkėjimus.“

Susitikimas su popiežiumi apvainikavo kelionę. Buvom susijaudinę, tiesiog sukirstė. Viskas vyko lyg sapne: į audiencijų salę paprastai neleidžia neštis jokių daiktų, o mus įleido su kryžiumi. Po pamaldų popiežius priėjo prie žmonių pirmoje eilėje, kiekvienam tardamas keletą žodžių. Padėkojau jam, kad Lietuvą išvedė į didįjį pasaulį, pribilęs apie ją 600-tųjų krikšto metinių progą, kad praėjusi rudenį pagerbė ją savo vizitu. Pasiteiravęs, kas mes esam, palaimino kryžių ir iš giminės nuo artimųjų kapų atsineštos žemės ryšulėlį. Kad visa tai vyko realybėje, patikėjome tik žiūrėdami nuotraukas“.

Algis Lukoševičius Vilniaus konservatorijoje baigė smuiko klasę. Sank Peterburgo konservatorijoje - operos dirigavimo klasę ir aspirantūrą. Dirbo Baltarusijoje, Ukrainoje, Gruzijoje, Rusijoje. „Tuometinį pasaulį šiaip uždangos buvau išmaišęs, teko bendrauti su įvairių tautybių,

(Nukelta į 6-tą psl.)

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

TRUMPAI

Gegužės 31 d. į Lietuvą atvyko

Europos Parlamento prezidentas E. Klepšas. Kaip informavo URM Informacijos ir spaudos skyrius, pirmą vizitą dieną Europos Parlamento prezidentas susitiko su Europos Sąjungos valstybių ambasadoriais, akredituotais Lietuvoje, trečią dieną įvyko susitikimai su įvairių politinių partijų ir organizacijų atstovais, prez. A. Brazausku, Seimo pirm. C. Juršėnu. Birželio 2 d. E. Klepšas pasakė kalbą Lietuvos Seime, susitiko su užsienio reikalų ministrų P. Gylių. Po susitikimo Užsienio reik. ministerijoje buvo surengta svečio spaudos konferencija.

Gegužės 19 d. Gemelli poliklinikoje popiežius Jonas Paulius II audiencijoje priėmė Lenkijos prez. Lechą Valęsą su žmona. Privatus pokalbis truko maždaug 35 minutes. Valęsa pasveikino Popiežių (18 gegužės) sulaukusį 74 metų amžiaus, taip pat palinkėjo kuo greičiau pasveikti. Prezidentas kartu su vyriausybės premjeru Pawlak ir Lenkijos primu kardinolu Glemp dalyvavo šiomis dienomis minimoje Montecassino mūšio 50 metų sukaktyje. Dar prieš vizitą pas Sv. Tėvą, lenkų valstybinės delegacijos nariai dalyvavo Mišiose už Popiežiaus sveikatą, kurias Romos lenkų Sv. Stanislovo bažnyčioje aukojo kardinolas Glemp.

Vatikano spaudos salės direktorius Joquin Navarros Valls kategoriškai paneigė spaudoje pasirodžiusias žinias, kad Popiežius sergą Parkinsono liga. Tai turėtų patvirtinti tokie simptomai, kaip Popiežiaus rankų drebinimas, motorinės koordinacijos sutrikimai, dėl kurių Jonas Paulius II pargriuo. Tame pačiame straipsnyje taip pat paminėti dviejų vaistų pavadinimai - Pergolide ir Sinemet - kuriais, pasak straipsnio autoriaus, Sv. Tėvas gydomas jau daugiau negu metus. Šį ispanų savaitraščio straipsnį perspauzdino daugelio kraštų dienraščiai. Sv. Tėvas, - pareiškė Vatikano Spaudos salės direktorius, neserga Parkinsono liga ir nėra gydomas minėtais vaistais, o spaudoje pasirodę spėjolimai yra nepagrįsti ir neatsakingi.

Gegužės 18 d. Maskvoje prasidėjo antiabortinio judėjimo „Teisė gyventi“ organizuojama konferencija, kurią atidarė Maskvos ir visos Rusijos patriarchas Aleksijus II. Konferencijos tema „Meilė, gyvybė, šeima“. Per tris darbo dienas tikėtasi sudaryti bent minimalią kovos su abortais Rusijos federacijos programą, nes šiuo metu abortas ir toliau lieka pagrindinė gimstamumo reguliavimui priemonė, naudojama Rusijos šeimose. Konferencijos rengėjų nuomone, pagrindinis judėjimo už gyvybę uždavinys - paskleisti kuo daugiau antiabortinės informacijos. Po 70-ies komunistinio režimo metų privalome įtikinti Rusijos moteris, jog abortas nėra normalus dalykas, - sakė konferencijos rengėjai, remdamiesi tokiais statistiniais duomenimis: kas ketvirtas pasaulyje padaromas abortas, atliekamas Rusijoje; kiekviena rusė moteris vidutiniškai keturis kartus dirbtinai nutraukia užsimezgusią gyvybę. Judėjimas „Teisė gyventi“ Rusijoje susikūrė tik 1992 metais ir dar nėra plačiai išplitęs. Priskaičiuojama apie 1000 narių ir tai daugiausiai Maskvoje ir Sankt Peterburge.

TEVIŠKES AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė dr. Aurelija Sadauskienė. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Solženicino grįžimas

Aleksandr Solženicin savo veikalais apie komunizmo tikrovę prisidėjo prie jo žlugimo daugiau negu kuris nors kitas iš jo tautiečių. Teisingai jis spėjo, kad sovietinė sistema pati save sugriau.

KGB nesugalvojo nieko geresnio, kaip ištremiti pagarsėjusį rašytoją į Vakarų. 1974 m. Solženicin buvo išodintas į lėktuvą ir išmestas Frankfurto oro uoste. Vokietijoj jį priglaudė rašytojas Heinrich Boell. Po 2-ju metų Solženicin persikėlė į Sveicariją, o iš ten į S. Ameriką, kur nusipirko vienišą namelį miškuotam Vermonte. Ten praleido 18 metų, vaisingiausių jo kūryboj.

Rodos, prieš 6 metus Solženicin išleido atsisaukimą į rusų tautą. Jame ragina atsisakyti nerusiškų teritorijų ir grįžti prie prieškomunistinių papročių ir dvasios.

1991 m. Solženicin pasakė, jog jis grįš į Rusiją 1994 m. pavasarį, kad padėti tautiečiam surasti kelią iš susidariusios padėties. Vakaruose, sako jis, vyravauja nuomonė, jog rusai stokoja privačios iniciatyvos ir nesugebės sukurti progresyvių valstybės. Aišku, Solženicin su tuo nesutikna, nors žino, kad komunizmo žlugimas kainuos labai daug.

Yra galvojančių, kad Solženicin sugrįžo per vėlai, kad

Rašo dr. Jonas Kunca

galėtų pozityviai prisidėti prie demokratinės Rusijos atstatymo. Sunku pasakyti, kiek rusų tauta domėsis jo pranašystėm ir patarimais.

Rašytojas spėjo išgyventi pirmą apsvylimą: jo užsakytas namas, kuris turėjo būti užbaigtas statyti gegužės mėnesį, bus pastatytas tik dar už metų. Kol kas rašytojui teks gyventi Maskvos mieste.

Solženicin yra tvirto nusistatymo. Galima tikėtis, kad vienaip ar kitaip jis stengsis paveikti į Rusijos įvykių raidą. Per 20 metų tremties jis spėjo susipažinti ir su Vakarų gyvenimo gerom ir blogom pusėm. Šispatyrimas bus naudingas kovojė už naują Rusiją. Įtėvynė jis sugrįžo ne atostogom, kaip kad Rostropovich, Voinovich, Maximov, Pavel Litvinov ir visa eilė kitų rusų intelektualų, bet galutinai, kad dalintis su savo tautiečiais jų rūpesčiais ir baime.

Solženicin yra geras analistas ir pranašas. Teisingai atspėjo komunizmo žlugimą, kai kiti to nematė. Tokių vyrų kaip tik trūksta dabartinėj Rusijoj. Bet kad perduoti savo mintis rusų tautai, reikia spaudos paramos. Kaip ji reaguos į Solženicin grįžimą ir pastangas, sunku pasakyti. Rusijoj

dabar yra įtakingų grupių ir grupelių, kurių žinioje yra šalies laikraščiai. Vien dėl baimės, kad Solženicin nepagarsėtų ir neiškiltų, tos grupės gali užkirsti jo žodžiam kelią.

Netrūksta ir kandidatų į prezidentus ir naują valdžią. Jie greičiausiai irgi bus nusistatę prieš grįžusį garsų emigrantą. Juk žmonės, ko gero, sekančiu prezidentu galėtų išrinkti Solženicin.

Iš anksto galima spėlioti, jog sugrįžusiam padėti savo tėvynei netrūks nei priešų nei klūčių. Tik užsigrūdinęs gulaguose ir kalėjimuose Solženicin bene yratai numatęs. Vargu kas jį atbaidys nuo savo kilnaus tikslo siekimo.

Vėl pretendentų į Kremliaus sostą sąrašė nėra rimtų, racionalių kandidatų. Žirinovsky serga imperializmo liga. Jau vien dėl to jo prezidentūra būtų pavojinga ne tik kaimynam, bet ir pačiai Rusijai. Gen. Ruskoj yra panašių pažiūrų, nors žymiaai santūresnis savo pareiškimuose. Jelcinas dėl amžiaus ir sveikatos vargu galvoja dar kartą kandidatuoti. Atrodo, kad Solženicin galėtų būti tinkamiausias kandidatas į sekančią prezidentūrą. Aišku, dar nežinia, ar jis sutiktų užimti tokią vietą ir ar varžovai iš vis jį prileistų figūruoti kandidatų sąrašė.

Bet koku atveju Rusijai ir pasauliui Solženicin sugrįžimas duoda naują viltį.

Lietuva ir Latvija: ilgos derybos dėl jūros

Laima Peleckienė

Gegužės 30 d. Siauliuose susitikusios Lietuvos ir Latvijos delegacijos toliau svarstė jūros teritorinės ir ekonominės zonos delimitaciją. Tai jau trečiasis derybų raundas - pirmieji du vyko Bauskėje ir Rygoje.

Latvijos delegacijai vadovavęs Latvijos valstybės ministras Baltijos ir Šiaurės valstybių klausimais G. Mejerovičius, apibūdindamas susitikimo reikšmę, pasakė, kad tai paskutinis derybų raundas, kurio rezultatai bus pagrindu abiejų šalių premjerų susitikimui.

Lietuvos Respublikos delegacijos vadovas, užsienio reikalų ministro pavaduotojas V. Domarkas vykusį susitikimą pakomentavo tap: „Šiandien, matyt, nepasiseks nustatyti galutinės linijos, skiriančios mūsų valstybių ekonomines zonas. Dabar kalbama apie zonos susiaurinimą - galbūt tai pavyks padaryti, bet galutinį sprendimą turės priimti arba premjerai, arba kiti atsakingi asmenys. Ir pas mus, ir Latvijoje dar reikia pasikonsultuoti atitinkamuose Seimo komitetuose, apsvarstyti Vyriausybėje, ir tik po to bus priimtas sprendimas“.

Pagrindinis derybų objektas - apie 700 kvadratinų kilometrų ekonominės zonos.

Kiekviena delegacija turi informaciją apie tame rajone galimas sugauti žuvis, apie preliminarinius naftos telkinių tyrimus.

Bet tai - tik pirminė informacija, kuri dar nėra materialiai patvirtinta. Ekonominėje zonoje ta šalis, kuriai ji priskirta turi pirmumo teisę žvejoti. Niekas be tos šalies sutikimo negali naudotis ir tuo, kas yra po vandeniu.

Tai - galimi naftos telkiniai. Anot V. Domarko, abi derybų pusės siekia, kad joms būtų geriau, bet dvišalėse derybose neįmanoma, kad abiem būtų visai gerai.

Viceministras konkrečios dviejų šalių premjerų susitikimo datos prognozuoti negalėjo. „L.R.“

Prezidentas į Vatikaną numato vykti rudenį

A pašalinis nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia nunciatūroje surengė pietus Respublikos Prezidentui Algirdui Brazauskui jo numatomo vizito į Vatikaną progą.

Lietuvos Prezidento vizitas į Vatikaną turėtų įvykti šių metų rudenį. Anksčiau buvo planuojama, kad A. Brazauskas su popiežiumi Jonu Pauliumi II Vatikane susitiks gegužės mėnesio pabaigoje. Tačiau popiežius gegužės pradžioje susilaužė koją, ir jo susitikimų tvarkaraštis buvo pakeistas. Eltos žiniomis, į rudenį nukeltas ir gegužės mėnesį į Vatikaną planuotas Estijos prezidento vizitas.

Į Lietuvos Prezidentą apaštalinis nuncijus Justo Mullor Garcia kreipėsi žodžiais: „Pone Prezidente, po kurio laiko į Romą su jumis drauge vyks ir visa Lietuva, visų laikų Lietuva, šiandienos Lietuvos;

(Nukelta į 8 psl.)

Tėvynės sąjungos programa

Valdančiosios partijos ir opozicijos santykiuose, atrodo, prasideda naujas ryškus „šaltojo karo“ laikotarpis. Kol oponentų ginčai daugiausia vyko tik Seimo rūmų salėje, LDDP vadovybė gan skeptiškai ir net ironiškai vertino opozicijos pastangas kritikuoti ar kaip nors kitaip paveikti jos vykdomą politiką. Nebent spaudos konferencijose, per valstybinį radiją ir televiziją LDDP politiniai veikėjai pasiguosdavo, jog opozicija „kaišiojanti pagalius į ratus“. Skaičiumi nusverdama opoziciją Seimo salėje, valdančioji partija jautėsi tvirtai ar bent stengėsi tai demonstruoti.

Tačiau prieš kelias savaites didžiausia Lietuvos opozicinė partija - Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) - parodė, kad ji „išeina iš bunkerio“. Prieš metus įregistruota partija pristatė savo veiklos programą ketveriems metams, kad parodytų, pasak Tėvynės sąjungos lyderio V. Landsbergio, „ką partija darytų, jei galėtų daryti“.

Gal ir teisus Tėvynės sąjungos valdybos pirmininkas ekspremjeras G. Vagnorius sakydamas, kad bent dalį šios programos galėtų paremti net LDDP. Liberaliajam valdančiosios partijos sparnui, kaip, beje, ir kitoms už asmens laisvę, iniciatyvą pasisakančioms politinėms jėgoms, būtų sunku nuneigti daugelį Tėvynės sąjungos programos bendrųjų principų.

Panašiai kaip ir konservatoriai, savo santykius su Bažnyčia apibūdina ir jos vaidmenį visuomenėje traukioja krikščionys demokratai. Tezė, jog valstybės įstaigas kuriame tam, kad „mums padėtų ir mus apgintų“, turėtų būti priimtina visiems

„valstybininkams“, nepaisant jų partinės priklausomybės.

Daugelis partijų, taip pat ir LDDP, yra viešai pasisakiusios už subalansuotą Vakarų valstybių įtaką Lietuvos ekonomikai ir politikai, Baltijos valstybių kooperaciją, už tai, kad prekybiniai ir kiti ekonominiai santykiai su Rusija ir NVS šalimis, kaip rašoma konservatorių programoje, būtų grindžiami tik abipuse ekonomine nauda.

Valdančiosios partijos ir Tėvynės sąjungos takoskyra labiausiai išryškėja susipažinus su tuo, kaip konservatoriai vertina praėjusių metų Lietuvos ekonomikos būklę. Stengiantis parodyti, „koks bus LDDP Vyriausybės palikimas Lietuvai ir kitoms jos vyriausybėms“, Tėvynės sąjungos programoje pateikiama daug statistinių duomenų. „Skaičiais ir faktais“ programoje iliustruojami teiginiai ir apie „nomenklatūrinį“ turto išdalijimą, vertinant jį kaip LDDP įteisintą grobimą, kitas blogybes. Siūlydami savo išėjus ekonominei ir finansinei suirutei įveikti, konservatoriai teigia: „Jei LDDP nenori ar nesugeba to daryti, ji turi pasitraukti“.

Tačiau statistika operuoja ir LDDP vadovybė, Vyriausybė ir Prezidentas. Abiejų oponuojančių politinių jėgų duomenys verčia prisiminti teiginį, kad statistika yra politikos tarnaitė. O jeigu skaičiai ir sutampa, tai išvados visiškai skirtingos: konservatoriai kalba apie „nusmukdytą pramonės gamybos ir pragyvenimo lygį“, o valdžia - apie ūkio stabilizavimą ir konservatorių pastangas sukelti sumažįti.

JAV gyvenantis lietuvių bendruomenės veikėjas Juozas Kojelis atkreipė dėmesį, kad išsami

Tėvynės sąjungos programa yra orientuota į politinį elitą. Specialistai, jei manys esant reikalinga, aiškintis, kiek pagrįsti Lietuvos konservatorių ar jų oponentų teiginiai. Tačiau politikos apžvalgininkai kone vienu balsu teigia, kad daugelį žmonių partijų programos neberūpi. Atrodo, tą puikiai supranta ir Tėvynės sąjunga, surengusi tikrą „žygį į liaudį“, tarsi norėdama pasivyti LDDP aktyvą, visą laiką kursuojantį po Lietuvos miestelius ir kaimus. Juk net Vyriausybės vadovas negaili brangaus savo laiko, kad įrodytų, jog vykdo Seimo daugumos, bet ir už jo sienų priimtina politiką.

Ši veikla tapo dar intensyvesnė, Tėvynės sąjungai ir jos rėmėjams pradėjus rinkti parašus referendumui dėl įstatymo projekto, numatančio kompensuoti nuvertėjusius gyventojų indėlius. Tiesa, salės, kuriose rengiami susitikimai su buvusiais ir būsimaais rinkėjais, nelūžta nuo klausytojų, norinčių sužinoti, ką kalba tiek valdžios, tiek jos oponentų atstovai. Sužlugęs trečiasis rinkimų bandymas Kąisiadorių rinkiminėje apygardoje parodė, kad žmonių dar nepatraukė kairesnė už kairę socialistų alternatyva. Tačiau tūkstantinė minia plojo radikaliems oratoriams, siūlysiems „paprastas ir veiksmingas“ priemones žmonėms, patikėjusiems savo indėlius bankrutavusioms kredito firmoms.

Seimo narė, buvusi finansų ministrė E. Kunevičienė susitikime su Vilniaus mokytojais sakė: „Pinigai - pati svarbiausia politika“. O skurdžioje visuomenėje agitatoriai, skelbdami patrauklius šūkius, kartais sugeba ir be programų nurungti net didžiausių partijų lyderius. Gerai, kad daugelis Lietuvoje dar prisimena, kuo tai gali baigtis.

„Liet.Rytas“

Laiko ženklai

Nors teisėsaugos institucijos ramina visuomenę, kad nusikalstamumas šalyje stabilizuojasi ir netgi pagal kai kurias pozicijas mažėja, žmonės saugesni nesijaučia. Nėguodžia jų ir tai, kad nusikaltimų skaičius 10,000 gyventojų kaimyninėse Latvijoje ir Estijoje yra didesnis. Apibendrinta statistika, į kurią pakliūva ir kišengavys su chuliganėliu, ir buitiniame kivrėe sugerovą peiliu subadęs girtuoklis su arkliaivagiu, ir reketuotojas su samdomu žmogžudžiu, labiau tinka ataskaitų rašinėtojams, o ne paprastam piliečiui, klausiančiam savęs - kada mano eilė?

Akivaizdu, kad didžiausią grėsnę žmonių ir valstybės saugumui kelia ne pavieniai nusikaltėliai, o organizuotos gaujos, kriminaliniai klanai. Jie virsta valstybe valstybėje, nerašyti jų įstatymai yra kur kas labiau paveikūs nei oficialieji. Už jų nepaisymą baudžiama be teismo, skaudžiai, neretai krauju ar net gyvybe.

Nusikalstamumo statistika manipuluojantys valdžios atstovai dažniausiai tesugeba apgauti patys save - žmonės mato, kad nusikalstamas pasaulis vis labiau organizuojasi, dalija ir perdalija savo įtakos sferas, lenda iš pogrindžio, susiliedamas su legaliomis valdžios ir biznio struktūromis. Retas kuris verslininkas gali pasigirti išvengęs nusikalstamo pasaulio dėmesio - daugelis jų reketuojami, moka duokles, nes iš valstybės paramos jau nesitiki.

Daug vilčių visuomenė dėjo į Prevencinio sulaukymo įstatymą. Iš pradžių jis buvo efektyvus: už groty atsisėdo kai kurių gaujų eiliniai ir net leitenantai, o kapitonai ir pulkininkai išsilapstė kas kur. Teisėtvarkos atstovai ėmė entuziastingai trimituoti apie persilaužimą kovojant su nusikalstamu pasauliu. Bet jau tada skeptikai sakė: pažūrėsim, kai tai atrodys teismuose.

Ir pastarieji, atrodo, neapsiriko. Teismams bylas parengti sekėsi sunkiai, o čia atsidūrusios imdavo byrėti „dėl įkalčių stokos“. „Centurionio“ byla - tik vienas ryškiausių pavyzdžių. Ištesinamieji arba labai jau menki nuosprendžiai šioje byloje daug kam sukėlė tikrą šoką, kai kurie laikraščiai ėmė skleistis desperatiškas nuotaikas, kad visuomenė jau pralaimėjo karą su mafija.

Audra, kilusi spaudoje, išjudino ir politikus, kuriuos pastaruoju metu daugiausia jaudino peripetijos dėl referendumų. Geg. 18 d. Seime įvyko neeilinis posėdis, skirtas išimtinai diskusijai apie kriminogeninę padėtį šalyje. Joje pakalbėjo visų teisėsauga užsiimančių institucijų vadai bei pats Prezidentas. Visi jie pateikė statistikas, pavadijo kai kurias problemas, išsakė priekiaštų giminingoms institucijoms.

Bene didžiausio dėmesio susilaukė Aukščiausiojo Teismo pirmininko M. Lošio pasisakymas, nes Seimo diskusiją inspiravusi „Centurionio“ byla fiasko patyrė būtent Aukščiausiąjame Teisme. M. Lošys tikino, kad, skirtingai nuo ankstesnių laikų, kuomet visos teisėsaugos institucijos vykdė

vieningą represinę politiką, dabar teismai turi visiškai kitą funkciją - teisingumo vykdymą, jie turi priimti teisingus ir teisėtus nuosprendžius. Pasak M. Lošio, nei jis, nei jo pavaduotojas negali nurodyti teisėjui, kaip jis turi išnagrinėti bylą, nes kitaip būtų pažeidžiama Konstitucija.

Kaip jau valdžia įpratusi, pasisakymo pradžioje M. Lošys nepagalėjo kritikos spaudai, kurios puslapai, girdi, kas rytą sensacingomis antraštelėmis gardžiuojasi nužudymais ir kitais nusikaltimais. Ji esą nematanti nieko pozityvaus, o vien suirutę, chaosą ir piktnaudžiavimus. Tuo tarpu Aukščiausiojo Teismo teisėjams, kurių ir trūksta, ir nėra kas parengia, dirbti sunku. Nemažai Seimo narių, išklausių šį pasisakymą, labiausiai nusivylė, kad posėdžio pirmininkas taip ir neleido pateikti prelegentui jokių klausimų.

Diskusija apie kriminogeninę situaciją Seime bus tęsiama, bet jau dabar aišku, kad tikėtis iš jos bent kiek konkretesnių rezultatų, matyt, netenka.

Lietuva ir Europos stabilumas Iš užsienio reikalų ministro Povilo Gylio spaudos konferencijos praneša Gintaras Vinickas

Lietuvos užsienio reikalų ministras P. Gylys dalyvavo trečiojoje Baltijos jūros valstybių tarybos užsienio reikalų ministrų sesijoje Taline, o vėliau ir Europos stabilumo pakto inauguracinėje konferencijoje Paryžiuje.

Ministras pažymėjo, kad Talino sesijoje, skirtingai negu anksčiau įvykusiose susitikimuose, buvo mažiau gryniosios politikos, daugiau nagrinėjama konkrečių klausimų. Pasidžiaugta, kad iš Lietuvos ir Lenkijos išvesta Rusijos kariuomenė. Tikimasi, kad nebus delsiama ją išvesti ir iš Estijos bei Latvijos.

Viena sesijos temų buvo santykiai su ES. P. Gylys pažymėjo, kad Baltijos jūros valstybės labai greitai integruojasi į Europą.

Ministrų susitikime kalbėta ir apie demokratizaciją, žmogaus teises. Nutarta įsteigti demokratinių institucijų bei žmogaus teisių komisaro postą, į šį postą skiriamas Danijos teisininkas O. Espersenas.

Skirta dėmesio ir transportui bei energetikai. Patvirtinta, kad vienas prioritetų yra „Via Baltica“ kelio tiesimas. Sesijos dalyvių nuomone, reikia galvoti apie dvi šio kelio atšakas - viena jų būtų nutiesta per Kaliningrado sritį. Kalbėta ir

Kai tokio plataus masto problema svarstoma apskritai, kai kiekviena už teisėsaugą atsakanti institucija daro sau patogias ataskaitas, paprastai viskas užsibaigia deklaracijomis. Ką kalbėti apie žemesnius valdininkus, jei toliau už deklaraciją, regis, nepasistūmėjo ir pats Prezidento pažadas asmeniškai rūpintis tragiškų sprogdimų Šiauliuose byla.

Jau dabar kai kurie politikai, ypač iš opozicinės stovyklos, skelbia žiną vienintelį būda užkirsti kelią organizuotam nusikalstamumui. Tai - pirmalaikiai rinkimai. Pastarieji, jų supratimu, panacėja nuo visų šalies blygybių. Tačiau rinkėjai dar nepamiršo, kad organizuotas nusikalstamumas ėmė vežėti jau ankstesnėms valdžioms valdant, kai šios atstovai vis pabrėždavo - mafijos nėra.

Jeigu valdžiai artimiausiu metu nepavyks dorotis su centurioniais, kyla pavojus, kad piliečių nusivylimas ir ja, ir visais politikais tik didės. Piliečiams tada tikrai gali pasirodyti, kad vienintelė išeitis išspręsti visuomenėje susikaupusias problemas - tvirta ranka.

„L.R.“

Kaliningrado srities demilitarizavimas - ne vien Lietuvos problema

Užsienio reikalų ministras P. Gylys mano, kad Rusijos kariuomenės atitraukimu iš Kaliningrado srities turi rūpintis ne tik Lietuva, bet gerokai daugiau valstybių.

Geg. 30 d. spaudos konferencijoje jis pažymėjo, kad Lietuva suinteresuota demilitarizuoti Kaliningrado sritį. Tačiau komentodamas Rusijos gynybos ministro P. Gračiovo žodžius, kad demilitarizuoti šią sritį trukdo įprastinės ginkluotės mažinimo Europoje sutartis, verčianti Rusiją atitraukti savo kariuomenę nuo Norvegijos bei Turkijos sienų, ministras sakė, kad šiuo atveju Lietuva „yra daugiau stebėtoja, o ne subjektas“.

Kaliningrado srities demilitarizavimas kaip „svarbi regiono problema“ minėta daugelyje neformalių ministro P. Gylio susitikimų su kitų valstybių ministrais tiek Taline vykusioje Baltijos jūros valstybių tarybos konferencijoje, tiek Paryžiaus Europos stabilumo pakto inauguracinėje konferencijoje. Apie Kaliningradą P. Gylys sakė kalbėjęs ir su Rusijos užsienio reikalų ministru A. Kozyrevu.

P. Gylys paneigė žinias, kad Taline buvo aptariama galimybė Kaliningrado sričiai dalyvauti atskiru BJV tarybos atstovu. Jis pasakė, kad Kaliningrado sritis dalyvavo Talino konferencijoje kaip Rusijos subregionas. Tuo tarpe atskiro statuso suteikimas sričiai reikštų jos valstybingumo pripažinimą, sakė P. Gylys.

Atsakydamas į klausimą apie Lietuvos ir Baltarusijos sienos demilitarizavimą, ministras P. Gylys sakė, kad liko kelios nesureguliuotos problemos, įskaitant Adučių geležinkelio stotį, „Reikia dirbti“, sakė ministras, tačiau pripažino, kad rinkimų kampanija Baltarusijoje nėra tinkamas metas deryboms. (BNS)

konferencijoje nemažai kalbėta apie vengrų mažumas Rumunijoje ir Slovakijoje.

Konferencijoje kelis kartus teigiamai atsiliepta apie Lietuvą: ji paminėta kaip valstybė, neturinti žmogaus teisių ir mažumų problemų, išsakyta teigiamas požiūris į Lietuvos ir Lenkijos sutartį. Tiesa, Rusijos užsienio reikalų ministras rašytinėje versijoje paminėjo Lietuvą tarp šalių, turinčių nacionalinių mažumų problemų. P. Gylys sakė, kad į tai buvo atsakyta. (R.)

Rusija aštrina karinio tranzito problemą

Nuo birželio 1 dienos Rusija suteiks Latvijai didžiausio palankumo prekyboje statusą. Apie tai interviu ENS pranešė aukštąs Rusijos užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Aleksandras Udalcovas.

Rusija šio režimo suteikimą sieja su neseniai pasirašytais Latvijos ir Rusijos susitarimais dėl Rusijos kariuomenės išvedimo bei socialinių garantijų karo pensininkams.

Komentuodams tai, kad Rusija iki šiol neratifikavo sutarties dėl didžiausio palankumo prekyboje

statuso su Lietuva, A. Udalcovas pareiškė, jog, „ekonominiai susitarimai įgyvendinami ne pagal principą, kas anksčiau juos pasirašė, o pagal tai, kiek abi šalys to siekia“. Lietuva ir Rusija šią sutartį pasirašė 1993 metų lapkričio mėnesį.

A. Udalcovas sakė, Rusija negali suteikti tokio prekybos režimo Lietuvai, nes pastaroji „nesistengia išspręsti“ karinio tranzito preblemos, taip pat ir karinio tranzito į Kaliningrado sritį. „Per tris mėnesius pasibaigs karinis tranzitas iš Vokietijos, kuriuo buvo

aprupinama Kaliningrado sritis, todėl ši problema Rusijai dabar ypač aktuali“, pažymėjo Rusijos diplomatas. Kaip žinoma, Lietuvos vadovybė ne kartą, įskaitant ir tarptautinius forumus, pažymėdavo, kad Rusija ekonominiams ir prekybiniams ryšius nepagrįstai sieja su jai rūpimais reikalais, dėl kurių dar tebesiderama, pirmiausia - su tranzitu į Kaliningrado sritį.

Tai patvirtino ir Rusijos prez. B. Jelcinas laiške Lietuvos Prez. A. Brazauskui balandžio pabaigoje. (R.)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Zitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Joninės

Joninės yra švenčiamos vasarą, birželio 24 dieną. Tą dieną, yra ilgiausia diena ir trumpiausia naktis. Lietuvoje beveik nėra nakties per Joninių šventę. Vakare visos baidyklės, raganos ir raganiai susirenka vienoje vietoje ir galvoja, ką biaueraus padaryti žmonėms. Zmonės sukuria didelius laužus, dainuoja ir šoka, kad nubaidytų bjaurybes.

Joninių naktį žydi papartis. Jeigu kas nors rastų tą žiedą, tai tas suprastų gyvulių ir viso pasaulio kalbas. Tas galėtų žinoti žmonių paslaptis ir beveik viską. Tai visi žmonės ieško paparcio žiedo Joninių naktį.

Joninių naktį, viskas yra stebuklinga. Jeigu nuogas išsitrinsi rasotoje žolėje, tai nebus jokių problemų su oda, ji bus graži, jauna ir sveika.

Taip pat Joninių naktį mergaitės pina vainikus. Jos stovi prie medžio, atsukę nugarą į medį, ir meta vainikus per galvą į medį. Kiek kartų vainikas užsikabins už šakų, tai reiškia, kad dar tik už tiek metų ji ištekės.

Kai aš buvau Lietuvoje, buvo vasara, ir mes šventėm Joninių šventę, Joninių naktį. Nuvažiamom prie Rekyvos ežero, netoli Šiaulių. Ten susirinko daug žmonių. Jie visi šoko ir dainavo. Buvo keleta liaudies ansamblių, kurie grojo liaudiškas melodijas ir dainavo. Visi žiūrovai irgi pritardami dainavo ir šoko. Buvo taip pat sukrautas didelis laužas, bet nebuvo užkurtas. Tik dvyliktą valandą nakties užkūrė tą laužą ir visi ėjo apie laužą ir dainavo.

Mergaitės pynė vainikus ir metė į vandenį. Mane išmokino pinti vainiką ir man sakė: „Kai padėsi vainiką į vandenį, sugalvok norą ir panorėk. Jis tau išsipildys!“ Aš taip ir padariau. Po to mums darėsi vėlu, tai mes nuvažiamom pas vieną dėdę vardu „Jonas“. Svečiuose buvo ir kitų žmonių. Visi sveikino Joną, baliavojo ir dainavo.

Man Joninės Lietuvoje buvo labai įdomios ir aš niekada jų nepamiršiu.

Dalytė Didžytė
Lit. kursai, 8 sk., Melb.

Mano katinėlis yra juodas, baltas ir rudas, todėl jį vadiname Rainiuku. Rainiukas yra blogas, nes jis laipioja darželio medeliais ir užmuša paukštėlius. Jis daug ėda ir daug bėga. Rainiukas mane mėgsta ir aš jį labai myliu. Aš esu 8 metų. Mano vardas Gražina Kymantaitė ir aš lankau Melbourno sekmadienio parapijos mokyklą. Aš esu trečiame skyriuje ir mano mokytoja Regina Balbatienė. Aš mėgstu su lietuviais draugais bendrauti.

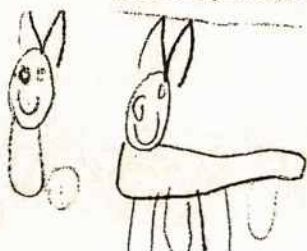
Mano gimtadienis

Velykų antradienį aš turėjau savo šeštą gimtadienį. Aš gavau gražių dovanų. Krikšto mama Ona davė brangenybės dėžutę ir mėlyną baleriną-meškutį. Draugė Marija davė lėlę su šukelėmis ir knygučių. Seneliai dovanavo pinigų, kad nusipirkčiau kas reikalinga. Gimtadienio tortas turėjo šešias žvakutes.

Raminta Kymantaitė, 1 skyr.
Melb. Parap. Mokykla

Man patinka Velykos. Aš noriu daug margučių. Mano sesutė Raminta yra 6 metų. Per Velykas ji turi gimtadienį. Ji gauna daug margučių. Velykų rytą Jėzus prisikėlė iš numirusių.

Gražina Kymantaitė, 3 skyr.
Melb. Parap. Mokykla.

Mano "Rainiukas" jis gaudo Pele's. Jis bėga B namu. Jis ėda mėsą. Jis yra 2 metų. Raminta k.

"Mano broliukas Edvardas"

Vilija

Mūsų šuniukas Dusty mėgsta greitai bėgti.

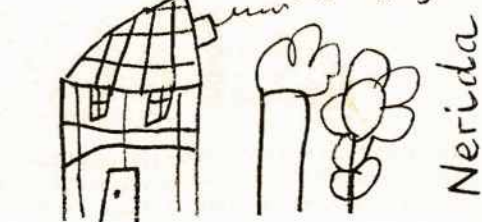

Mano juodas zvikis zikas Adomas

Mūsų rudas šuniukas "Milo" Ji ėda kaulus.

Mūsų didelis māriniš namas.

Nerida

Mielas Dėde,

Kaip Tau einasi? Kaip tavo sveikata? Aš rašau laišką iš Palangos. Praeitą savaitę aš su Daliuku buvom stovykloje. Stovykla buvo ne labai įdomi. Dabar mes jau ketvirtą dieną esam apsisotę pas dėdę Algirdą.

Oras Lietuvoje yra nepergeriausias. Jau visą savaitę lyja, bet šiandien atrodo bus graži diena.

Ar laimingai grįžai iš aerodromo? Mano kelionė į Lietuvą buvo įdomi. Pirmiausiai aš skridau į Sydnėjį ir tada į Manilą. Kai išlipau iš lėktuvo aš beveik iškepiu, nes dėvėjau storą sunkų megstinį ir šiltus treningsus. Maniloje aš pernakvojau viešbutyje, kurį man nemokamai parūpino aerolinija. Sekančią dieną aš su Aidu nuvažiamome į Makatį miestą. Ten atrodė viskas pigu ir Aidas nusipirko daug dalykų. Pavakaryje mes nuskubėjome į aerodromą.

Aerodrome aš pataikiau ant labai pikto žmogaus, nes mano čemodanas svėrė 27 kg ir jis man liepė mokėti \$175 amerikoniškus dolerius. Aš sakiau, aš tiek neturėjau ir visą svorį įdėjau į savo rankinę tašę, kuri svėrė 15kg.

Išskridus iš Manilos aš užmigau. Mūsų lėktuvas vėlavo 4 valandas. Atskridom į Frankfurtą 10 val. ir nuvažiamome į Vasario 16-tą gimnaziją. Ten išbuvoome visą dieną. Grįžome į Frankfurtą ir buvo jau tamsu - 11 val. Mes neradom, kur nakvoti iki 1 val. ryto. Laimingai mes prisiskambinom giminei ir jie man rado nakvynę. Ryte mes anksti atsikėlėm, nusipirkom skanaus vokiško šokolado ir išskridom į Lietuvą. Man atrodė, kad Lietuvos aerolinija praščiau skrido, nes skrydis buvo labai nelygus.

Atskridus į Lietuvą nebuvo jokių problemų muitinėje. Aerodromas labai pasikeitęs nuo praeito sykio.

Tetutė nebuvo aerodrome manęs pasitikti, nes ji buvo Šiauliuose. Martynukas labai apsidžiaugė mane pamatęs. Martynukas labai pasikeitęs: jis neklauso ir labai piktas pasidaręs. Tetutė man atrodo irgi pasikeitus. Ji sustiprėjo ir nebeauodoja tiek daug vaistų. Aš tikiuosi, kad tu nesi pasikeitęs ir kad kai grįšiu į Australiją mane galėsi pavaišinti su „Kentucky Fried Chicken“ ir „chipsais“.

Mielas dėde, Sveikinu Jus iš Lietuvos, kur esame labai laimingi. Tikime, kad Jūs sveiki ir nesušalę.

Jūsų pasiilgusi,
Daina (Melb. Lit. kursai)

Melbourno Lietuvių Parapijos Mokyklos pirmo skyriaus mokinukai per savo mokyti. Birutė Kymantienė prisiuntė šiuos piešinius, parodyti skaitytojams, kad netik gražiai piešia, bet taip pat mokosi lietuviškai skaityti ir rašyti. Mokinukai: Adomas Lynikas, Nerida Balbataitė, Raminta Kymantaitė, Vilija Vyšniauskaitė-Stephens ir Stefanija Bukauskaitė-Tadescio. Tai pasidžiaukime jų gražiais darbais.

Jonė Zitkevičienė, Redaktorė

Brigita Karazijienė profesinėje aukštumoje

Sveikina melbourniškiai sužinoję, kad Melbourne lietuvių kultūrininkei-veikėjai Brigitai Karazijienei š.m. birželio mėn. 27 d. Melbourne Monash Universitete suteiktas administracijos magistrės laipsnis - MBA (Master of Business Administration).

Pasirodo, kad Brigita vienintelė mūsų lietuvių, komercinėje srityje pasiekusi tokį aukštą akademinį laipsnį, kuris veda į platų gyvenimo vieškelį. Laipsnio įteikimo įspūdinga ceremonija liks absolventams ir jų artimiesiems maloni prisiminimu.

Melbourne Monash Universiteto Blackwood salėje, apie pusšimtis bakalauro laipsnį užsitarnavę studentai gavo pažymėjimus. Gi kulminacinis punktas buvo kai nedidelė grupelė, dalyvaujant universiteto aukštajai profesūrai, pagal seną tradiciją, tapo pristatyti magistro laipsnio gavimui. Čia sublizgėjo ir mūsų žavinga Brigita Karazijienė. Jos ilgamečio darbo vaisiai tapo apvainikuoti aukštu profesiniu MBA laipsniu.

Bakalauro laipsnį (Bachelor of Applied Science) Brigita jau įsigijo 1985 m. Melbourne Universitete kai ji baigė tikslųjų mokslų studijas Lincoln Institute.

Padirbėjusi kiek Melbourne Universiteto chirurgijos departamento tyrimėjų skyriuje, pereina 1988 m. į Anti-Cancer Council of Victoria, kur ji pasižymėjo dirbdama statistinių duomenų vyr. admin. vedėjos pareigose. Jos straipsnius onkologijos ir epidemiologijos

temomis gerai įvertino ir perspausdino British Medical Journal.

Nuo 1990 metų Brigita dirbo Victorian Work Cover Authority ir užėmė įstaigos administravimo vedėjos pareigas. Čia dirbdama ji nutarė pagilinti žinias ir stojo į Monash Universiteto komercinių mokslų fakultetą. Paskutinius septyniuosius mėnesius ji studijavo pilnu laiku ir sėkmingai studijas užbaigė 1993 metais.

Brigita Karazijienė dabar pakviesta dirbti į pasaulinę Anderson Consulting firmą, Australijos ir pietryčių Azijos administracijos kontrolierės

pareigose, kas verčia ją dažnai keliauti ir lankytis firmos skyriuose užsienyje.

Ką reikia pastebėti, kad Brigita laisvai kalba ir rašo lietuviškai. Tautinį ir religinį auklėjimą ji gavo iš jos mylimos mamytės p. Szentimrey, kuri ją iš pat mažens įvedė į bendruomenės lietuvišką jaunimą auklėjančias organizacijas. Vėliau Brigita pati tapo jaunimo organizacijų spontaniška energinga veikėja. Keturiolika metų ji dainavo ir Dainos Sambūrio choro sąstate, šok tautinius šokius. Įkūrė tautinių šokių „Malūnėlio“ grupę ir aštuonerius metus jai vadovavo.

Aktyviai ji reikėsi ir lietuvių studentų bei Jaunimo Sąjungos komitetuose. Buvo išvykų vadovė 1988 metais Jaunimo Kongreso metu ir Kongreso uždarymo komiteto pirmininke.

Yra vilties, kad nežiūrint jos svarbių darbo pareigų, ji ir toliau pasireikš lietuviškoje veikloje.

Liet. Koop. D-ja „Talka“, pastebėjusi Brigitos talentą ir subėgėjimus, pakvietė ją įsijungti prie darbo valdyboje ir 1989 m. metiniame susirinkime ji išrenkama „Talkos“ direktore. 1993 m. vėl toms pačioms pareigoms perrenkama.

Dabar ji „Talkoje“ dirba draugijos sekretorės pareigose ir oficialiai atstovauja „Talką“ valdiškuose bei juridiniuose reikaluose.

Sviesios jai ateities ir gausios Dievo palaimos jos gyvenimo žingsniuose.

A. B.

Povestuvinė Klaipėdiečių kelionė pėsčiomis į Romą...

(Atkelta iš 2-tro psl.)

tikėjimų, profesijų, mentaliteto žmonėmis. Gal tai ir padėjo kelionėje. Be to, jaunystėje teko nemažai sportuoti: irklavau „Zalgirio“ aštuonvietėje, rungtyniavau Lietuvos rankinio ir vandensvydžio rinktinėse, mėgau lengvąją atletiką. 1977 metais atvažiavo į Klaipėdą, dirbo Konservatorijos uostamiesčio fakultetuose, dabar - Muzikinio teatro dirigentas. Daiva - 2-osios vaikų muzikos mokyklos berniukų choro „Gintarėlis“ mokytoja, Muzikinio teatro vaikų choro studijos vadovė.

Paklausiau, ar anksčiau jie būvę praktikuojantys katalikai Algis prisiminė, kad vaikystėje mėgdavo patarnauti bažnyčiose, bet tai labiau buvo noras gauti iš klebono už paslaugas ilgą spalvotą saldainį. Įstrigo atmintin vienas sekmdienis, kai jam, dvylikamečiui paaugliui, teko groti smuiku per Mišias Baisogalos Bažnyčioje. Išgirdę pirmuosius Bacho-Gounod „Ave Marija“ garsus, ji atsisuko bažnyčioje susirinkę tikintieji. „Tada visam gyvenimui suvokiau, ką reiškia muzika žmogui. Vėliau teko diriguoti kolektyvams, atliekantiems bažnytinę muziką, su studentais analizuoti religinius kūrinius. Nepamirštamų emocijų paliko Mozarto „Requiem“, kurį stateme Muzikiniame teatre. Anksčiau bažnyčia atvedė į tikrąją muziką, dabar muzika - į bažnyčią“.

Daiva augo Zemaitijoje, Salantų miestelio mokytojų šeimoje. Bažnyčia stovėjo visai šalia namų, bet apie lankymąsi joje tada negalėjo būti nė kalbos. „Buvo truputį keista, kad, mokantis Klaipėdos konservatorijoje, leisdavo chore dainuoti bažnytinę muziką. Kad geriau suprasciau giesmių tekstus, susidomėjau bibliniais siužetais. Dievas į mano širdį atėjo per muziką“.

Algio ir Daivos nuomone, maldininkų keliones vertėtų atgaivinti ir Lietuvoje. Nebūtina eiti į Romą, yra ir savų šventų vietų - Kryžių kalnas, Aušros vartai, Siltuva... Pasak jų, kiekvienam vertėtų nors trumpam pabūti kelyje, kai neegzistuoja nei laikas, nei atstumas, kai lieki vienas su tikru ar įsivaizduojamu savo kryžiumi.

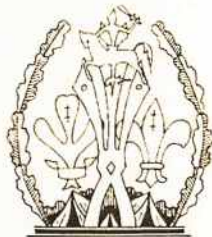
Aušra Pilaitienė
(Saltinis)

Australijos Rajonas, Džiugo Tuntas, Melbourne

Po Velykų 1994 m., Togs ūkyje, Daylesforde, 4 dienas sėkmingai stovyklavo trisdešimt penki skautai ir vadovai iš Džiugo Tunto. Stovykla praėjo sklandžiai ir linksmai, šildant rudens saulutei, prie garsaus Vombatų miško, Lukaičių šeimos atostogauti skirtame ūkyje.

Stovyklos viršininku buvo nauja Džiugo Tunto Tuntininkė vyr. sesė Pamela Sadauskienė. Viršininko pavaduotoju - s. Povilas Kviecinskas. Adjutantu buvo s.v. Juozas Lukaitis. Adjutanto pavaduotoju - prit. skautė Daina Didžytė. Brolių vadovu - s.v. Rimas Skeivys. Sesių vadovė - sk. Rasa Statkuvienė, vilkiukų vadovė prit. skautė Daina Tamašauskaitė.

Visi skautai stovyklavo

palapinėse. tik vilkiukai miegojo sename akmeniniame name, pastatytame 1860 metais. Vilkiukams ypač patiko pelės ir šikšnosparniai, kurie gyvena tame sename name!

Skautininkas Povilas Kviecinskas išmokė skautus įsirengti tikrą miško stovyklą.

Sekancią dieną visa stovykla

turejo iškylą ir ėjo iki pietų. Pietums iškylautojai paruošė australišką „bush tucker“ - damper.

Stovyklos metu skautai ir skautės dažnai padėdavo virti valgi ant laužo. Tikėkimės, kad grįžę namo, jie atims virtuvę iš savo tėvų!

Laužas visada buvo vienas iš labiausiai mėgiamų renginių. Kiekvieną vakarą visi stovyklautojai su malonumu susirinkdavo prie ugnies.

Ačiū visiems vadovams ir tėvams, padėjusiems organizuoti ir praveisti stovyklą. Ačiū Daliai Didžienei, Julijai Lukaitienei, Gitui Tamašauskui ir Jurgiui Meiliūnui. Ypač visi dėkingi Povilui Kviecinskui - mūsų stovyklos virėjui, kuris mus maitino.

s.v. Juozas Lukaitis

„Togs Farm“ po Velykų Stovykloje 1994 m. vilkiukai ir draugininkai: iš k.: aguonytė Olivia Lukaitytė, ažuoliukai: Mantas Vaitkus ir Martynas Didžys, vilkiukai: Danius Meiliūnas, Rimas Statkus, Sam Lukaitis ir Justinas Balbata. Sk.vytis Juozas Lukaitis ir prit. sk. Daina Tamašauskaitė

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Benediktas Beržanskas porą dienų dirbo Parapijos Namuose, sudėjo naujas grindis kambariuke, kur buvo jos jau sugedusios, iš lauko pusės per pamato mėlyną akmenį iškalė skylę, įtaisė ventiliaciją, kad daugiau grindys negeštų. Dar priedo padarė mūsų pamaldom Lietuvių Namuose prie altoriaus kunigui klauptuką. Už atliktą savanorišką darbą jam nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknyš.

A.†A. Vladą Petraitį laidojant, už jo vėlę šv. Mišioms aukojo A.Z. Barilai, J. Bražienė, E.V. Čižauskai, O. Duoba, A.V. Griškėliai, J.T. Jurgelaičiai, Ant. Kalvaitienė, A.J. Leknius, J. Mikštas, P. Mažylys, A.J. Miškiniai, Pikeliai, S. Pranauskas, N. Simonėlis, J.E. Stumbrai, O.M. Stumbrai, I.E. Stumbrai, A. Stupuras, V.V. Sukevičius, J.M. Vaitkus.

Stella Pankevičienė, Reginos Kaunienės sesutė, birželio 5 d. sulaukė 92 metus amžiaus. Ji slaugoma St. Kronstadt ligoninėje Dandenong. Už ją buvo atnašautos šv. Mišios, Dievui dėkojant už gražų ilgą amžių ir suteikti jai šv. Sakramentai. Ji Kaune yra baigusi Vytauto Didžiojo Universitete medicinos fakultete Odontologija.

Pranešimas

Pranešu, kad man išvykus tarnybos reikalais į užsienį ir vėliau į Pasaulio Lietuvių Dainų Sventę, Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerio p. Povilo Gylio sutikimu, konsulato vedėjo pareigas laikinai eis p. Gabrielius Zemkalnis nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio mėn. 5 d. p. Zemkalnį galima pasiekti paliekant žinią konsulato telefonu (03) 848 5663 arba tiesioginiai jo paties telefonu (03) 848 8792. Konsuliniai patarnavimai bus daromi tiesioginiai susitarus paskirtu laiku sutarčio vietoje arba Lietuvių Namuose, 50 Errol Street, North Melbourne, konsulato kabinete, antrame aukšte, sekmadieniais nuo pirmos valandos iki antros valandos po pietų.

Korespondenciją ir toliau prašome adresuoti: Konsulate of the Republic of Lithuania 8 Teak Court, Doncaster, 3108.

Kęstutis Lynikas
Garbės Konsulas
(Viktorija ir Tasmanija)

Dar ir dabar tebėra stiprios atminties. Ilgiausiu Metų, Dievo palaimai lydint!

Rudolfas Dėckys, 52 m. amžiaus, miręs širdies priepuolių 1972.6.14, palaidotas Fawkner kapinėse. Jo mirties 22-antrose metinėse prisiminė šv. Mišių aukąjo dukte Erna Duonis.

Atsisveikinant su A. † A. Vladu Petraičiu

Melbourne gegužės 13 d. palydėjome su šv. Mišiomis Švč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje Vladą Petraitį. Jis buvo gimęs Kaune prieš 70 metų. Šv. Mišias už jo vėlę aukojo kun. Pr. Dauknyš, skaitymus atliko Valentinas Čižauskas, aukas atnešė velionio dukters, o visi giedojome sutartines giesmes. Amžinam poilsiui palydėjome į Fawkner kapines ir ten dar pasimeldėm. Likusi šeima - mamytė, žmona ir vaikai suruošė šermenis Lietuvių Namų svetainėje.

Velionis Vladas buvo nuoširdus draugas, dirbo transporto tarnyboje. Pažinojau Vladą daugelį metų ir dažnai teko su juo pabendrauti. Su didžiu nuoširdumu reiškiau gilią užuojautą jo mamytei, žmonai Sofijai, vaikams, seserei Elizabetai, broliui Stasiui ir visiems pažistamiems.

Ilsėkis, Vlada, Viešpaties ramybėje.

Vytas Sukevičius,
DLK Vytenio Saulių kuopos
pirmininkas

Vilijampolės Vaikų Pensjonatas 233026 Kaunas, Apuolės 20,

Gerbiama ponija Terese Jurgelaitiene,

Mes gavome Jūsų surinktus, Melburno lietuvių suaukotus, 50 Australijos dolerių, kuriuos mums perdavė ponios Valė Butkevičienė ir Joana Jankauskienė. Pensjonato administracija labai sužadėdama Jūsų kilniui darbu renkant aukas likimo nuskriaustiems Lietuvos vaikams.

Vilijampolės vaikų pensjonato
direktorius,
Juozas Laurynas

Aukotojų sąrašas: \$17 T. Jurgelaitienė, \$5 Gylis, \$4 Raštutis, po \$2 Langienė, Sikorskis, Petravičiai, Sidlauskai, Stankevičiai, A. Balbata, Rincevičius, Šurna, Vaitkevičius, Bratiškai, Garliauskas, Liesis, po \$1 Binkienė, Mažylys ir Ribačiauskienė - viso \$50.

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra: Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.

Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.

Aštuntojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso

Daug Gimtinių,
Tėvynė-Viena!

LIETUVOS PROGRAMOS SANTRAUKA

1994 m. liepos mėn.
11-21 dd.
Vilnius, Kaunas ir
Lietuvos pajūrys

Pirmadienis, liepos 11 d.
Pasaulio Lietuvių Dainų ir Sokių Sventės pabaiga
PLJK registracija ir apgyvendinimas
Antradienis, liepos 12 d.
Iškilmingas Kongreso atidarymo šv. Mišios Vilniaus Katedroje
VIII PLJK atidarymo iškilmės ir pokylis

Trečiadienis, liepos 13 d.
„Vilniaus gyvenimas“ (Miesto pažinimas kartu su Vilniaus Universiteto studentija)
Darbo būreliai: Susitikimai su savo specialybės bei sričių kolegoms
Susitikimai ir pokalbiai su Lietuvos jaunimo organizacijomis (skautai, ateitininkai, politinių partijų jaunimas ir kt.)

Ketvirtadienis, liepos 14 d.
„Lietuva šiandien: Politinės, ekonominės ir socialinės padėties pažinimas“ (apsilankymai Seime, valdžios įstaigose, buv. KGB rūmuose)
Išvyka į Trakus: „Pagoniška vakaronė“ prie Trakų ežero

Pentadienis, liepos 15 d.
Darbo būreliai: Apsilankymai pas labdaringas bei visuomenines organizacijas (našlaičių, vaikų invalidų, kt.)
Atstovų ir dalyvių projektų užsiėmimai

Šeštadienis, liepos 16 d.
„Lietuvių tautos aktualijos“: Rytų Lietuvos pažinimas - Lietuviškų kaimų lankymas

Sekmadienis, liepos 17 d.
Išvyka į Kauną: Kauno pažinimas studentų ir jaunimo akimis

Pirmadienis, liepos 18 d.
Išvyka per Lietuvą į Klaipėdą, pakelyje aplankant Kryžių Kalną - kryžių padėjimas mirusiųjų atminimui

Apistosisime stovyklavietėje prie Baltijos jūros
Antradienis, liepos 19 d.
„PLJK Stovykla prie Baltijos“: laisvalaikis, išvykos po Kuršių Neriją, diskusijos apie Lietuvos bei Baltijos regiono ekologiją, Baltijos Jūros valstybių bendradarbiavimą

Trečiadienis, liepos 20 d.
„PLJK Stovykla prie Batijos“: laisvalaikis, diskusijos apie Rytų Europos jaunimo padėtį, pasiruošimas Studijų Dienoms, Lietuvos programos apžvalga ir įvertinimas

Atsisveikinimas su Lietuva: Laužas ir folkloro vakaras

Ketvirtadienis, liepos 21 d.
Grįžimas į Vilnių
Kelionė į Londoną

STUDIJŲ DIENŲ PROGRAMOS APŽVALGA

1994 m. liepos mėn.
21-29 dd.

London, Oxford,
Stratford, Warwick,
Lietuvių Sodyba

Ketvirtadienis, liepos 21 d.
Kelionės iš Vilniaus į Londoną
PLJK registracija ir apgyvendinimas
Penktadienis, liepos 22 d.
Poilsio/įsikūrimo diena
PLJK Atstovų išvykos į Oxfordo Universitetą, Shakespeare gimtinę ir Warwick pilį (vakariene/viduramžių puota pilyje)

Šeštadienis, liepos 23 d. - Studijų
Dienų 1 diena
Studijų Dienų Atidarymas
Dienos temos:

Studijų Dienų apžvalga, Susipažinimas su kraštų delegacijomis, svečiais; Atstovų Suvažiavimo taisyklės, tvarka; Naujų narių bei LJS vienetų priėmimas į PLJS

Sekmadienis, liepos 24 d. -
Studijų Dienų 2 diena
Dienos temos:

Lietuviybė už Lietuvos ribų; Etninis identitetas ir jo išlaikymas; Lietuvių kalbos išlaikymas užsienyje; PLJK kraštų/padalinių pranešimai

Pirmadienis, liepos 25 d. - Studijų
Dienų 3 diena
Dienos temos:

PLJS kraštų/padalinių pranešimai (taša); Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) ir PLJS; PLJS ir PLJ Kongrasų praeitis ir ateitis; Nauji PLJS skyriai Rytų kraštuose; Kongreso Lietuvos programos apžvalga; Lietuvių išeivija ir Lietuvos Respublika

Antradienis, liepos 26 d. -
Studijų Dienų 4 diena
Dienos temos:

Išeivijos organizacijų likimas: jaunoji karta ir jos pareigos, galimybės; Visuomeninių organizacijų veikla: kaip ją organizuoti, kurti ir įgyvendinti projektus; Lietuvių išeivijos išlaikymas: būdai, priemonės ir strategija

Trečiadienis, liepos 27 d. -
Studijų Dienų 5 diena
Dienos temos:

Visuomeninių organizacijų veikla: kaip ją išlaikyti finansiskai? Kaip išlaikyti veiklą? PLJK nutarimų rengimas ir svarstymas; PLJS valdybos rinkimai; PLJ Kongresų ateitis

Ketvirtadienis, liepos 28 d. -
Studijų Dienų 6 diena
Dienos temos:

Nutarimų apžvalga ir diskusijos; Kraštų planų bei PLJS projektų nagrinėjimas; PLJ Kongresų ateitis; PLJK Studijų Dienų uždarymas; VIII-ojo PLJK uždarymas (Lietuvių Sodyboje)

Pentadienis, liepos 29 d.
Atsisveikinimas ir išvykimas

„Tėviškes Aidai“ yra vienintelis Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokesį, įrašykime „Tėviškes Aidas“ į savo Testamentą. Katalikiška spauda reikalinga visada!

Kokiam gydytojui galima patikėti valdovo sveikatą?

Lawrence'as Freedmanas

Prisiminkime trejetą, 1945 metų vasarį suvažiuosį į Jaltą spręsti Europos likimo. Septyniadešimtmetis, tiek fiziškai, tiek protiškaai nusilpęs Winstonas Churchillis. Dar prasčiau atrodantis Franklinas D. Rooseveltas, kuriam likę gyventi vos penki mėnesiai. Kaip pastebėjo jo gydytojas Lordas Moranas, „Churchillis, sėdėdamas praversta burna, beveik nedalyvavo diskusijose.“ Priešingai negu du Vakarų valstybių vadovai, Stalinas buvo energingas ir gudrus. Jo paranoja - priešų matymas visur ir visada tiesiai atvedė į tautos „valymą“. Staliniui mirus, 1953 metais, brendo dar vienas valymas, mat, „tėvas“ prieš mirtį dar „spėjo“ perspėti apie žydų daktarų organizuojamą sąmokslą.

Vis dėlto Churchillis pergyveno Staliną. Net buvo perrinktas antrai premjerų kadencijai nuo 1951 iki 1955 metų, nepaisant to, kad, kaip rašo šios knygos autoriai, „jis į savo kabinetą atvykdavo lyg vaikščiojantis patologijos vadovėlis...“ Jo ligos istorijoje „puikavosi“ keli plaučių uždegimo atvejai, širdies priepuolis, stiprus apopleksijos priepuolis, keli cerebralinės išemijos atvejai, divertikulitas, akių uždegimas, egzema bei pasikartojanti stipri depresija.“ 1953 metų vasarą jis patyrė dar vieną priepuolį, ir kaip tik tuo metu, kai jo manomas įpėdinis Anthony Edenas gydėsi po geltligės operacijos. Tikroji Churchillio sveikatos būklė tuomet buvo nuslėpta; vyriausybė šiaip taip stūmėsi pirmyn iki 1955 metų, kai pats Churchillis jau vargiai judėjo, o Edenas galėjo perimti valstybės

vairą. Būdamas valdžioje, jis patyrė tulžies pūslės sutrikimus, dėl to tapo priklausomas nuo stimuliatorių. Pražūtingos pasekmės pasireiškė bandant sureguliuoti Sueco krizę. Knygoje „Kai sunegaluoja vyriausybės galva“ autoriai iškelia itin ryškius atvejus, kai svarbiausi asmenys, kankinami ligų, daro sunkiai paaškinamus sprendimus, o tai dar kartą pabrėžia asmenybės svarbą, sprendžiant šalies likimą.

Paantraštė - Belaisvio karaliaus dilema - nurodo, kad knyga išsamiai analizuoja rūpesčius, kylančius artimiausiems vadovo palydovams, kurių postai bei įtaka dažnai kaip tik ir priklauso nuo vadovo, o tiksliau nuo jo ligos simptomų. Mačiusieji Alano Bennetto dramą apie Georg'o III beprotystę nesunkiai prisimins šią problemą: kokiam gydytojui galima patikėti karaliaus sveikatą? Kokia konstitucinė ligos potekstė ir jei ji grėsminga, kaip kontroliuoti informaciją apie karaliaus sveikatą bei perspektyvas? Ką daryti, kad valdovo oponentai ir galimi paveldėtojai nustotų naudojosi liga kaip savo ginklu?

Autoriai pateikia nemažą pavyzdžių, kai vadovų kančios tik didėja nuo per didelio skaičiaus

įvairiausio plauko gydytojų, nuolat zujančių aplink juos. Tancredo Neveso istorija - viena liūdniausių. 1984 metais jis buvo išrinktas pirmuoju po 25 metų Brazilijos civiliu prezidentu. Jis sirgo žarnyno liga, kurią paprasta operacija būtų lengvai išgydžiusi, tačiau Nevesas išjoreikalavo, kad būtų atleistas iš politinės arenos, todėl gydėsi pats. Galų gale kai rimta operacija tapo neišvengiama, jis vis dėlto išsireikalavo, kad būtų atleistas nuo įprastų procedūrų, kad galėtų ir toliau tvarkyti reikalus. Jo padėtis diena po dienos blogėjo, o tuo tarpu ligoninėje, apsuptyje spaudos darbuotojų bei politikų, dvi medikų grupės ginčijosi dėl alternatyvaus gydymo. Didžiam tautos liūdesiui, po keturių mėnesių, net nesulaukęs inauguracijos prezidentus iškilmių, jis mirė, tapęs savo posto auka.

Politiniais vadovams netgi ne visada lemta oriai ir garbingai numirti, kaip paašikėja, kad jų liga mirtina. Ir ispano Franco, ir jugoslavo Tito gyvybės buvo neįprastai ilgai palaikomos vien tik medicinos sistemų, kol buvo išspręsti politinės įpėdinystės klausimai. R. Reagano laikotarpiu amerikiečiai beprotiškaai domėjosi prezidento sveikata, apie kurią kuo

detalesiausiai, o kartais net su gašliomis smulkmenomis, visuomenė buvo nuolat informuojama. Bet net ir Reagano atveju visuomenė buvo apgauta dėl tikro pasikėsimo poveikio prezidento sveikatai. Po kilusios sumaišties dėl to, kas pagal konstituciją turi pakeisti prezidentą, šiam susirgus, R. Reagano patarėjai nusprendė, jog geriausia pranešti pasauliui, kad Reaganas ir toliau vykdys savo pareigas. Buvo stebima, ar jis sugebės perskaityti mažą pranešimą ta proga, tačiau paties vargšo žmogelio būseną niekam nerūpėjo.

Tai, kad politiniais lyderiais dažnai tampa jau pagyvenę žmonės, tik didina, o ne mažina sveikatos sutrikimų galimybę. Šio teiginio aktualumą skausmingai akivaizdžiai suvokė Sovietų Sąjunga, vieną po kito laidojusi tris šalies vadovus: L. Brežnevą, J. Andropovą ir A. Cernenką. Net ir tada, kai į valdžią ateina jauni ir energingi, per ilgus užsibuvimas valdžioje, o svarbiausia - su juo susijusios ligos bei vartojami medikamentai pamažu ima neigiamai veikti jų sprendimus, kaip tai atsitiko Irano šachui ir Ferdinandui Marcosui Filipinuose.

Dėl to, kad šiai knygai pavyko tapti daugiau negu sarkastiškų anekdotų rinkiniu, „kaltos“ vykusios autorių pastangos įvairias ligas bei jų sukeltas pasekmes perkelti ir vaizdžiai pateikti politiniame kontekste. Knygoje keliami aktualūs klausimai, kaip antai: medikų profesinė atsakomybė tokiomis aplinkybėmis bei nustatyta procedūra, kaip pakeisti nedarbingą vadovą.

„The Times“ (Anglija) „L.R.“

Motinos Dienos minėjimas Melbourne

Maloniai praėjo Melbourne Sekmadienio Parapijos Mokyklos suruoštas minėjimas gegužės mėn. 8 d., 2.30 val. p.p. Lietuvių Namuose teatro salėje. Susirinko daug mamyčių, su savo šeimomis ir draugais ir su džiaugsmu gerėjosi gražiu lietuvišku atžalynu, kuris šioje lietuviškoje mokykloje kiekvienais metais gražiai padidėja skaičiumi ir talentais.

Mokyklos vedėjas Audrius Balbata programą pradėjo pasveikindamas visas mamytes ir močiutes su savo garbinga švente. Scenoje pasirodė tautinių šokių jauniausia grupė „Gintarėlis“, padidėjusi iki 20 šokėjų, ypatingai daug 4-mečių. Žiūrovai nustebinti ir sužavėti mažylių dvigubiniu šokių tempu ir juoku jiems besokant „Noriu Miego“ ir „Kalvelis“. „Gintarėliui“ vadovauja Dalia Antanaitienė.

Darželio mokinukai gražiai padeklamavo „Mama“, sekdami savo mokytojos Reginos Bukauskaitės-Tadesco. Matyti, kad darželiukams labai patinka garsiai kartoti trumpus veiksmažodžius bei daiktavardžius, tuo prasimokant lengvus lietuviškus žodžius. Sekė pirmo skyriaus mokiniai eilėraščiai „Vytis ženklas mus Tėvynės“, parodant savo įspalvintus vyčių ženklus. Toliau perskaitė asmeninį laiškutį savo mamytei, padėkodami už priežiūrą ir jiems suteiktą džiaugsmą, turiu tokią brangią mamytę, (mokyt. B. Kymantienė).

Darželio ir pirmo skyriaus berniukai drąsiai padainavo dainelę „Garnys“. Visas daineles paruošė ir išmokino nauja mokytoja Rita Mačiulaitienė.

Gražiai pajvairino programą 12 tautinių šokėjų grupė „Malūnelis“ pašokdami „Gyvatarą“.

„Malūneliui“ naujai vadovauja Daina Tamašauskaitė.

Žiūrovai šiltai plojo trečiam skyriui kurie atmintinai, pavieniai, aiškiais tarimais suvaidino deklamaciją „Mamos Vargai“ (mokyt. R. Balbatiene).

Mokyklos „vyresnieji“ 5-to ir 7-to skyriaus mokiniai padainavo ritmišką dainelę „Pasėjau dobilą“. (Mokytojai R. Skeivienė ir F. Sadauskas). Darželio ir pirmo skyriaus mergaitės neatsilikę nuo berniukų padainuodamos „Laikrodis“.

„Gintarėliui“ vis padidėjant savo šokių repertuarui, šį kartą publiką pralinksmino su „Malūnu“. Staiga „Malūnelio“ šokėjai sustoja prie mažųjų „Gintarėlio“ šokėjų ir gyvai kartu pašoka „Plauštuką“.

Kūrybingi 5-to skyriaus mokiniai Justinas Balbata, Nindra Skeivytė ir

Rimvydas Statkus gražiai lietuvių kalba deklamavo savo sukurtą eilėraščių „Mamytei“.

Trečio skyriaus mokiniai garsiai padainavo žinomą dainelę „Šaltysius“, pakeisdami keletą šiam minėjimui tinkamų žodžių.

Labai laukiame kad mokyklos minėjimuose girdėtume jaunųjų muzikos instrumentų grojimo talentus. kuo jau eile metų nebuvo.

Minėjimas baigtas mokyklos chorui giedant Tautos himną ir Mariją Mariją. Visoms dainelėms ir giesmėms gražiai pritarė vargonėliais mokytoja R. Mačiulaitienė.

Didelė padėka parapijos mokyklai ir mokytojoms už malonų minėjimą, kuriame atsispindėjo lietuviškos tradicijos, dainelėse ir žodžiuose, ir jaunimėlyje žiebtą meilę ne tik savo gyvom mamytėm, bet taip pat tėvynei Lietuvai. B.Kymantienė

Prezidentas į Vatikaną numato vykti rudenį

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kaimų ir miestų Lietuva; daugumos ir mažumos Lietuva; vargšų ir siekiančių pralobti, ko gero skubotai, Lietuva; tikėjimą išsaugojusių ir tūkstančius išbandymų atlaikiusių Lietuva; tikėjimo neišpažįstančių bei jo ieškančių ir dvasinės tuštumos vengiančių Lietuva“.

Prezidentas A. Brazauskas padėkojo už kvietimą susitikti su apaštalinium nuncijumi kaip tik Jo Šventenybės popiežiaus Jono Pauliaus II gimimo dieną. Lietuvoje neišblėso jo praėjusių metų vizito šviesus išpūdis, - pažymėjo A. Brazauskas. „Sutaikantis, dvasingas

popiežiaus žodis buvo taip reikalingas Lietuvai, ir Lietuva jį išgirdo. Džiaugiuosi, - pasakė Prezidentas, - kad po kurio laiko turėsiu progą susitikti su Jo Šventenybe. Tai, kad pranešimai apie popiežiaus sveikatą yra optimistiniai, teikia mums geros vilties“.

Pietuose dalyvavo Seimo pirmininkas C. Juršėnas, Vilniaus arkivyskupas metropolitas A.J. Bačkis, vyskupas S. Tamkevičius. „L.R.“

Melbourn Parapijos Mokyklos choras gieda bažnyčioje. Priekyje choro vadovė Rita Mačiulaitienė, asistuojant dukrai Lisai Mačiulaitytei